

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii

Secțiunea a 2 –a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Legea nr. 108/1999 reprezintă actul normativ de înființare și organizare a Inspecției Muncii, care a avut la bază prevederile Convențiilor O.I.M. nr. 81/1947 privind inspecția muncii din industrie și comerț și nr. 129/1969 privind inspecția muncii în agricultură, ratificate în legislația românească prin Decretul nr. 284/1973 și respectiv, Decretul Consiliului de Stat nr. 83/1975.

Astfel, din anul 1999, Inspecția Muncii funcționează ca organ de control în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, având următoarele obiective principale:

a) controlul aplicării prevederilor legale referitoare la relațiile de muncă, la securitatea și sănătatea în muncă, la protecția salariaților care lucrează în condiții deosebite;

b) informarea autorităților competente despre deficiențele legate de aplicarea corectă a dispozițiilor legale în vigoare;

c) furnizarea de informații celor interesați despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației muncii;

d) asistarea tehnică a angajatorilor și a angajaților, pentru prevenirea riscurilor profesionale și a conflictelor sociale;

e) inițierea de propuneri adresate Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale pentru îmbunătățirea legislației existente și elaborarea de noi acte legislative în domeniu.

Dinamica înregistrată în ultimii ani în domeniul relațiilor de muncă, se reflectă în hotărârea legiuitorului de a aduce modificări esențiale în ceea ce privește reglementarea raporturilor de muncă, și totodată, a legislației care privește sănătatea și securitatea în muncă.

Evoluția înregistrată în ansamblul actelor normative care reglementează domeniul de competență al Inspecției Muncii se reflectă nu numai în legislația internă, ci și în ratificarea unui număr însemnat de convenții adoptate în cadrul O.I.M., în calitatea României de semnatară a Tratatului de la Versailles din 1919 și membră fondatoare a O.I.M.

Având în vedere aceste considerente este necesară modificarea și

completarea Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată, instituție care trebuie să-și îndeplinească funcțiile prin raportarea acestora la realitățile sociale cu care se confruntă în timpul îndeplinirii atribuțiilor de control. Astfel, se au în vedere conexiunile și interferențele existente între legislația ce reglementează exercitarea autorității de stat de către Inspekția Muncii și inspectoratele teritoriale de muncă, în domeniile sale de competență, și atribuțiile instituției reglementate în art. 254 din Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare, care fac necesară întărirea activității de control a instituției.

2. Schimbări preconizate

Prin elaborarea acestei legi se are în vedere redefinirea funcțiilor Inspekției Muncii în acord cu dinamica legislației europene și a prevederilor convențiilor ratificate de țara noastră, precum și cu necesitatea adaptării la noile cerințe legate de reorganizarea instituțiilor publice.

Astfel, proiectul a fost elaborat cu scopul de a asigura aplicarea prevederilor legale, generale și speciale, în domeniul relațiilor de muncă, al securității și sănătății în muncă și al supravegherii pieței.

În procesul de analizare a oportunității elaborării acestui proiect de act normativ, a fost identificat un set de modificări și completări care vizează, în principal, aspecte referitoare la:

- definirea funcțiilor principale ale Inspekției Muncii, având în vedere prevederile Convenției nr. 81/1947 și în acord cu triplul rol pe care instituția îl îndeplinește, și anume: de îndrumător al angajatorilor și angajaților, de control și de sancționator;

- reformularea atribuțiilor generale și speciale, distinct pe domenii: relații de muncă, securitate și sănătate în muncă, supravegherea pieței, în concordanță cu noile prevederi legale și eliminarea celor preluate de către alte instituții;

- instituirea funcției de inspector de muncă cu statut special, în cadrul categoriei funcțiilor publice specifice. Rolul inspectorului de muncă este acela de a controla și constata modul de aplicare a legislației existente în domeniul de competență, fiind un instrument activ al voinței autorității statului în protejarea angajaților, prin investirea acestuia cu exercițiul autorității de stat;

- îndeplinirea atribuției de control a clauzelor cuprinse în contractele individuale de muncă și a contractelor colective de muncă la nivel de unități, pe care le înregistrează, asigurând și evidența acestora;

- crearea cadrului legal pentru elaborarea Statutului inspectorului de muncă, în vederea întăririi capacității de control a instituției și pentru îndeplinirea măsurilor stabilite în Memorandumul de înțelegere între Comunitatea Europeană și România;

- reformularea reglementărilor referitoare la conducerea Inspekției Muncii, prin corelarea acestora cu noile prevederi legislative și atribuirea calității de

inspector de muncă cu atribuții de control funcțiilor de inspector general de stat, inspector general de stat adjunct și inspector șef, respectiv inspector șef adjunct;

- reglementarea unor măsuri de protecție pentru personalul Inspecției Muncii și al inspectoratelor teritoriale de muncă împotriva amenințărilor, violențelor sau a oricăror fapte care îi pun în pericol pe ei, familiile și/sau bunurile lor, precum și reglementarea posibilității de a beneficia de asistență juridică suportată de către instituția din care fac parte în cazurile în care actele și faptele îndeplinite în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, în limitele și respectarea prevederilor legale, fac obiectul unor proceduri judiciare;

- reglementarea unor mijloace coercitive împotriva comportamentului necorespunzător al angajatorilor care se sustrag respectării prevederilor legale. Lipsa unor măsuri severe și a unor sancțiuni corespunzătoare și proporționale cu gravitatea faptei ar conduce la pierderea credibilității pe care trebuie să o aibă inspectorul de muncă, altfel acțiunea sa rămâne lipsită de eficacitate;

- constituirea la nivelul Inspecției Muncii și al inspectoratelor teritoriale de muncă a unui Consiliu Consultativ Tripartit, cu rol de dialog social, a cărui reprezentanți vor fi desemnați atât din cadrul instituțiilor menționate anterior, cât și din cadrul confederațiilor sindicale și patronale reprezentative la nivel național.

De asemenea, s-a considerat necesară majorarea cuantumului amenzilor contravenționale pentru eficientizarea actului de control și responsabilizarea angajatorilor cu privire la împiedicarea inspectorilor de muncă să exercite controlul, la obligația acestora de a pune la dispoziția inspectorilor de muncă documentele solicitate și la îndeplinirea măsurilor lăsate de inspectorii de muncă, în vederea eliminării deficiențelor constatate.

Corelativ cu majorarea cuantumului amenzilor contravenționale s-a prevăzut și posibilitatea contraveniențelor de a achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia jumătate din minimumul amenzii prevăzute de lege, corespunzător faptei pentru care a fost sancționat.

Este foarte important ca inspectorul de muncă să aplice sancțiuni proporționale cu gravitatea faptelor săvârșite de entitățile controlate, pentru a nu lăsa lipsit de efecte obiectivele urmărite prin actele de control.

Ținând seama de importanța deosebită a activității de control a Inspecției Muncii și inspectoratelor teritoriale de muncă în domeniile relațiilor de muncă, al securității și sănătății în muncă și al supravegherii pieței produselor pentru care a fost desemnată, este necesară adoptarea acestui proiect de act normativ.

Alte informații

Secțiunea a 3 – a
Impactul socio – economic al prezentului act normativ

<p>1. Impact macroeconomic Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>2. Impactul asupra mediului de afaceri Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Impactul social Prin promovarea acestui proiect de act normativ se urmărește modificarea cadrului legal în baza căruia este organizată și funcționează Inspekția Muncii și inspectoratele teritoriale de muncă, prin redefinirea funcțiilor și atribuțiilor Inspekției Muncii și a inspectoratelor teritoriale de muncă în acord cu atribuțiile stabilite prin alte acte normative și ținând seama de triplul rol pe care aceasta îl îndeplinește, și anume: de îndrumător al angajatorilor și angajaților, de control și sancționator.</p>
<p>4. Impactul asupra mediului Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5. Alte informații</p>

Secțiunea a 4 – a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)			
- mii lei -			
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani	Media pe 5 ani
1	2	3	4
<p>1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:</p> <p>a) buget de stat, din acesta:</p> <p style="padding-left: 20px;">i) impozit pe profit</p> <p style="padding-left: 20px;">ii) impozit pe venit</p> <p>b) bugete locale:</p> <p style="padding-left: 20px;">i) impozit pe profit</p> <p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</p> <p style="padding-left: 20px;">i) contribuții de asigurări</p>			

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii			
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale			
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare			
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare			
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare			
7. Alte informații			

Secțiunea a 5 – a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) *acte normative în vigoare ce vor modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: -*

b) *acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții*

Proiect de lege privind Statutul inspectorului de muncă (în termen de 60 de zile de la publicarea legii)

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații

Secțiunea a 6 – a
Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile H.G. nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil prezentul act normativ cu avizul nr. 1654/2010
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Prezentul act normativ a fost supus dezbaterii și avizat în cadrul ședinței Comisiei de Dialog Social a Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale

Secțiunea a 7 – a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

A fost supus consultării publice, prin afișare pe pagina de internet a Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Secțiunea a 8 – a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedură de urgență prevăzută la art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'E' followed by a cursive 'B' and a long horizontal stroke extending to the right.

EMIL BOC